

Lærekandidat/praksisbrevkandidat

Rådgiversamling for videregående skole og grunnskole

Tone Sundsfjord – rådgiver fag- og yrkesopplæring

Bodø, november 2023

Lærekandidat:

- en som inngår opplæringskontrakt med sikte på en mindre omfattende prøve enn fag-/svennebrev.
- forskjellen på en lærekandidat og lærling er at lærlingen skal nå alle kompetansemålene i læreplanen, mens lærekandidaten får opplæring i utvalgte mål fra læreplanen
- lærekandidater som ikke har eller kan få tilfredsstillende utbytte av det ordinære opplæringstilbudet i bedriften, har rett til spesialundervisning (OL § 4-2)
- det stilles ikke krav til bestått fellesfag og programfag for lærekandidater
- forberedelse og forarbeid til en opplæringskontrakt kan skje allerede i grunnskolen, og videreføres på Vg1 og Vg2-nivå
- skolen må legge til rette for YFF i bedrift på Vg1 og Vg2 i videregående skole

Hvem er Lærekandidaten

- en uensartet gruppe ungdommer med ulike vansker
- lærekandidat bør ha en verdiskapning for bedriften
- har målsetting om kompetanse på lavere nivå helt fra grunnskolen
- ulike lærevansker, ulike diagnoser
- psykososiale/emosjonelle vansker
- vi ønsker å fokusere på: motivasjon og mestring

Lærekandidatordningen

- Lærekandidatordningen skal først og fremst være et tilbud for å sikre at ungdom som ikke har mulighet til å få et tilfredsstillende utbytte av det ordinære opplæringstilbudet, kan gå ut av videregående opplæring med dokumentert kompetanse
- Ungdomsskole, videregående skole og foreldre bør tidlig samarbeide om planer og muligheter
- Fleksibel opplæringsordning
- 2+2, 1+3 eller opplæringskontrakt direkte etter ungdomsskolen er mulig, og lengden på læretida kan variere

Målet er at lærekandidaten skal:

- Få en god opplæring fra videregående skole til lærebedrift
- Få opplæring etter evner og forutsetninger ved hjelp av blant annet en tilpasset opplæringsplan
- Mestre opplæringssituasjonen
- Oppnå så høy kompetanse som mulig
- Bli kvalifisert for arbeidslivet

Formidling i 2023

Totalt 49 søkere til lærekandidatordningen i år (44 m/ungdomsrett)

- 32 formidlet (29 m/ungdomsrett)
- 17 ikke formidlet (15 m/ungdoms-rett)

Gjennomgang av søkere etter 1.feb;

- Sjekker om de som ikke har ungdomsrett kan søke utvidet rett
- Har søkeren gjennomført Vg1 og Vg2
- Er søkeren kvalifisert til alternativ Vg3 i skole
- Har søker fra grunnskole og Vg1-nivå satt opp skoleønske som 2. ønske, og har de avtale med en lærebedrift

Praksisbrevkandidat

- Praksisbrevordningen ble innført i 2016 som en ny ordning i videregående opplæring— hjemlet i OL §3-1 andre ledd
- Målgruppa for ordninga er definert som elever fra grunnskolen som kan ha svake karakterer, høyt fravær, men som ikke har lærevansker eller særskilte opplæringsbehov, og som man antar over tid vil kunne oppnå kompetansemålene ved en mer praktisk opplæring i bedrift
- Ungdom (16-åringer) som er motivert for å gå ut i arbeidslivet, men ikke har lyst på mer skole
- Et toårig løp i bedrift, men med samtidig elevstatus på skole i norsk, matematikk og samfunnsfag, plan må være på plass før skolestart

Praksisbrevkandidat

- Ikke et søkbart tilbud, men fylkeskommunen skal tilby det dersom noen er interessert
- Krever samarbeid mellom bedrift (opplæringskontor), og skole for å samordne opplæring i bedrift
- Ungdomsskole, videregående skole og foreldre bør tidlig samarbeide om planer og muligheter
- Må ha opplæringsplass i bedrift klar ved utgangen av tiende klasse

Kan være krevende å skille mellom lærekandidat og praksisbrevkandidat

Lærekandidat

- Lærekandidatorordninga skal gi individuelt tilpassa opplæring til ungdom med lærevansker eller særskilte behov
- Individuell opplæringsplan
- Svært fleksibel ordning med hensyn til innhold, lengde og organisering av opplæringa
- Ikke krav om fellesfag

Praksisbrevkandidat

- Praksisbrevordninga er ei standardisert og gruppebasert ordning
- Toårig opplæringsløp som fører til standardisert grunnkompetanse
- Fastsatt felles nasjonal læreplan (evt læreplan utvikla i fylke for fag uten nasjonal læreplan) – ikke individuell tilpasning av læreplan
- Ordinær læreplan i tre fellesfag

Innsøking og formidling til opplæringskontrakt

- For å sikre at rettighetselever får et tilbud og ikke faller utenfor systemet, er det viktig at søking skjer på korrekt måte på www.vigo.no innen søknadsfristen
- Før søknad om formidling til opplæringskontrakt bør det være etablert kontakt med bedrift med sikte på kontraktsinngåelse
- Det kan tegnes forhåndsavtale med en bedrift mens man er elev i skolen
- Søknad skal gjøres elektronisk på www.vigo.no
- Videre formidlingsarbeid forutsetter tett samarbeid mellom skole avd for utdanning og kompetanse og Opplæringskontor/bedrift
- Dersom det ikke lykkes å få en opplæringskontrakt vil søkeren få tilbud om alternativ Vg3 opplæring i skole
- Søknadsfrist er 1 februar

Læreplassgaranti

- Læreplassgaranti innføres i Nordland fra skoleåret 2023/2024, starter med følgende programområder
 - Bygg- og anleggsteknikk
 - Helse- og oppvekstfag
 - Elektro- og datateknologi
 - Vg2 kjøretøy